

Ese detroi ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o ocl'a intraga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiariloru.

Preliula de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. s.
diometatu de anu	4 " "
patraciu	2 " "
pentru Romania si strainatate:	
pe anu intregu	16 fl. v. s.
diometate de anu	8 " "
patraciu	4 " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundint'i a-i nostri, si d'adretulu la Redactiun Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde suntu a se adresa si corespundint'ile, ce privesu Redactiunea, administratiunea sau speditiun'ile; cate vor fi nefrancate, nu se vor primira cele anonime nu se vor public'a.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretu scadiatu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Telegramu.

Redactiunei „Albina“ la Viena.

Aradu, 6 maiu, 5 ore d. m.

Adunanti'a generala a partitei nationale romane a otaritu astadi:

1. Pasire energica pentru ca legea in caus'a nationalitatiloru se intre in vietia prin fapte.

2. Petitiune catra ministeriulu intregu pentru denumirea unui comite supremu romanu in comitatulu Aradului.

3. A stradu' cu energia pentru pastarea si sustinerea scoliloru confesiunale.

Otaririle s'au primitu cu entusiasm si unanimitate.

Moldovanu.

Viena 26 aprile, 8 maiu 1869.

Pre catu timplu romanii din Ungaria si din Banatu tienu la o politica de activitate, cauta se examine bine legile intre ale caror'a margini vor se se misce, si se cerce a le sploata intru interesulu nationalu.

Legea in caus'a nationalitatiloru ni este forte nedrepta, inse e lege, si de aceea numai deputatii dietali, invescuti cu dreptulu imunitatei, o potu combate cu asprimea ce o merita.

Prin municipie, ostasii nationali cauta s'o combata cu multu tactu, se dechiare pururea ca natiunea romanesc'a a protestatu la dieta in contra acestei legi, va se dica cumca ni-am salvatu onorea si consciint'ia jur'dica, — dar candu starea nostra actuala in cutare comitatu ar fi mai rea de catu ce o prevede insasi numit'a lege, in asemenea casu se amintim unguiloru ca au se observe macar acele legi ce insisi 'si le-au facutu.

Acesta procedura semena celeia ce o observara la 1861 si romanii Transilvaniei prin municipie. Si-au aretatu neplacerea contra formarii partisane a comitetelor, dar nu s'au retrasu ci austatu la paza pentru ca contrarii se nu isbesca in noi si mai tare.

Pre catu timplu vremu se fimu activi desi situatiunea ni este octroata, impusa, cauta se tienemu socota de relatiunile esistinti. Asiè intielegemu otaririle de la Aradu, despre cari vorbesce telegramulu nostru, de aceea se nu ratacesc'a nimene a crede ca natiunea romana si-da invoirea si primesce de buna legea in caus'a nationalitatiloru.

Aceptam'u protocolulu acelei adu-

nantie generali, carele va se lamuresca caus'a pre largu.

Trecendu la politic'a esterna de carea nu ne poturamu ocup'a de lungu timplu din caus'a imbuldirii afaceriloru interne, gasim'u ca Austria s'a apropiatu tare de Italia; suveranii si-temitu unulu altuia decoratiuni. Dar pre candu era se dicemu ca aliantia se incheia, eca a sera unu telegramu din Florintia cave anuencie ca guvernulu italianu a cadiatu. Ginerariulu Menabrea e incredintiatu cu formarea unui guvernulu nou. Care va fi politic'a acestuia si ce se va alege din faimele de aliantia? nu se scie.

Cutile legelative ale Spaniei desbata constitutiunea. Despre candidatiunea la tronul va fi vorba numai dupa invoirea despre form'a guvernulu.

Foile francesci fecera multa sfava din causa ca legea belgica pentru caile ferate nu recunosc'e societatiiloru straine dreptulu d'a intebuintia liniile belgice, pre candu Francia ar voi ca societatea resaritena a ei se pota trece prin Belgiu dreptu pana la Amsterdam in Olandia. Olandii anca vor o comunicatiune drepta intre densii si Francia, si deci (dupa scirile ultime) cladescu calea cu energia. Dupa multe negociatiuni, Belgiu si Francia se invoira a emite o comisiune mista care se decida caus'a acestui comertiu internationalu.

Parlamentulu confederatiunei nemtiesci nordice si-a votatu ministri respunsabili si diurne deputatiiloru. Ambele voturi sunt neplacute lui Bismark.

In Turcia, comisiunea in caus'a conflictulu besericescubulgaro-grecescu s'a invoitu ca diecesele si comunitatile curatu bulgare se tesc'a la ierarchia bulgara, cele grecesci si miste se remana la patriarculu grecescu. Bulgarii din comisiune au subscrisu invoirea acest'a, la care ader'a si guvernulu turcescu, inse membri greci o subscrisera numai ad referendum la scaunulu patriarcalu.

Domnulu Carolu, insocitu de Leopoldu fratele In. Sale, a plecatu astadi de la Iasi la Buevresci unde mati va deschide camer'a.

Unu pasu necesariu.

Mai la vale avemu reportulu despre portarea romaniloru deputati la diet'a unguresca, cari, in numeru de 10 insi, prin subscrierii s'au deobligatu a urmar'i o politica nationala si in solidaritate.

„Nationala“ si „solidaritate“. Aceste doue cuvinte mari, ne facu se precepemu deplinu, ca lupt'a nostra pentru drepturile nationali are se intre intr'o epoca noua, carea se se desclinesca

multu de cea observata in sessiunea trecuta.

Acum, ca ne gasim'u in stadiulu trecerii dintr'o epoca intr' alt'a, este cu cale se caracterisam'u I. cea trecuta. si II se privim'u la sperantiele ce ni le promite ast'a inaugurata:

I. In sessiunea trecuta clubulu deputatiiloru nationali s'a constituitu fora veri o programa precisa, era solidaritate s'a marginitu eschisivaminte la acelu proieptu de lege, carele se numesce apriatu „in caus'a nationalitatiloru“.

Urmarea fu ca multi deputati cu nume romanescu dar cu inima straina intrara in clubu, si poteau intr'a caci neci o programa nu-i impedece.

Odata intrati in clubu, acestu soi de omeni urmariu doue tendintie; de o parte tindeau a sparge solidaritatea chiar si in caus'a apriatu nationala, era de alta parte si dedeau truda ca preste totu se liniscesca, se molcomesca, se impedece, se adorma mersulu trebiloru nationali, carele se pornise cu o rapediune nu mare, dar totusi imbucuratori.

In tendint'a prima li-a saritu oulu din spudie pre budie, ca ni li succese a sparge solidaritatea; si deci fura numai singuri cari s'au retrasu si s'au tupilatu candu se incep'u lupt'a nationala.

Dar de totu altminte furesultatulu in a doua tendintia a loru. Sub pretestu de moderatiune predicandu adormirea, fura intimpinati bine de catra deputatii adeveratu nationali, cari anca cantau moderatiune, pre tote cordile. Astfelu unii altor'a si dedeau suaturi de moderatiune, si moderandu-se imprumutatu mai ca erau se adorma, daca nu venia opiniunea publica a natiunei se intreb'e: ce facu deputatii nostri? mai traescu?

Inse o moderatiune carea se apropia de adormire, nu mai este moderatiune ci slabitiune. Asiè a preceptu' acesta si guvernulu ungurescu, si de aceea si-a luat curagiulu a sco'te din validitate legile constitutiunale ale natiunei romane din Trn'ia, a depart'a din oficie pe barbati nationali, a vorbi despre pretensiunile nationali numai ca din si'eu'a calulu sel.

Cati-va preoti romani in funtiuni mai nalte, vediendu ca ce face ministeriulu, si-disera: daca legile poporului romanescu se potu calc'a atatu de usioru, de ce se nu-i calcam'u si noi legea organica biseric'esca?!

Cati-va diregatori comitatensi si-disera si densii la rondulu lor: daca poporulu romanu nu scie se castige respe-

ctu legii si interesulu seu, apoi de ce se nu i le calcu si eu? nesmintitu ca acestu poporu erasi me va alege de diregatoriu ca ni nu-si precepe interesulu seu!

In loculu moralei, incepuse a se incuib'a nerusinarea, in catu vedeai ici col'e cate unu bietu de omu (fostu nationalu) carele, in setea pre mare de veri unu oficiu grasu, nu preget'a marturis'i in publicu cu vorb'a si cu pen'a nisce principie, menite a destrama natiunea, a o profana si a o rusina ca astfelu s'o escorteze in castrele straine; anca mai multu.. dar pentru acum destulu atata, ca ni tienemu — pana se pote — la: suaviter in modo.

Astfelu l'aveamu in contra nostra pe guvernulu, o multime de preoti si de diregatori, era legile nostre politice si besericesci se calcau neincetatu, spre necadiulu celoru binesentitori, cari incepau mai ca a incremen'i. Eca caracterulu epoei trecute!

Era se ne inghita anarchi'a si desperatiunea, daca, spre norocirea nostra, nu veniau adunantiele nationali de la Temisora, Desiu, Mercurea scl. cari, reculegendu armata nationala, restitu' denou ordinea si disciplin'a intr'ens'a, si prin acestea i insufla incredere mai mare in poterea sa, o incredere fora de carea anevoia ar fi potutu se reesa invingatori din miscamintele electorali.

Acum vine rondulu se vorbim'u despre sperantiele epoei noue, dar spatiulu ne constringe se amenam'u.

De la diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 1 maiu a casei reprezentantiloru.

Presiedintele de etate: Antoniu Pribek, anuncia incursele. Se alege de presiedinte camerei Paulu Somissich, carele ocupandu-si loculu multiamesce presiedintulu de etate pentru conducerea de pana acum'a si camerei pentru incredere rogand'o se-lu spriginesca in funtiune.

De vicepresiedinte I se alege Solomonu Gajzag'o armenu din Transilvania.

De vicepresiedinte II se alege Stefanu Bittó.

De notari se alege: Iambor, Mihali, Fodrotz, Bujanovich, Mailatu, Szél.

Siedinti'a venit'oria se amena pe mercuri din caus'a sa. pasci ale besericei orientale.

Siedinti'a din 5 maiu a casei reprezentantiloru.

Presiedinte o: Somssich. Se alege de cestoro L. Kovacs. Se alege 9 comisiun;

FOISIÓRA.

Unor'a!

Misieil se faceti capetu la faptele spurcate, Ce-ati incercatu adese sub nume deromani! Dor' nu vedeti? d'a v'ostre intrige si pecate, Ca'mpingeti adi poporulu sub juguri la dusmani?!

Si voi tratati acum'a sub masca nationala, — For' mila si rusine, si for' de simtiu insinu; Caci i-ati facutu viet'ia mai grea, si mai amara, Cu-a v'ostre egoisme, vendiari de dreptu romanu.

De optspredece vecuri, elu s'a tienutu cu nume, Dar ticalose-unelte ca voi n'a mai avutu, V'ati invoitu se-lu sterga din patria, din — lume! Ve desteptati odata, priviti ce i-ati facutu?

Poporulu nu se pote ucide cu armate,

Dusmanii nu cuteza, nu potu a ni-lu sterpi, Si voi, naimiti cu plata, cu ranguri mai inalte, Vi-ati datu spurcat'a mana, de-alu sparge, si-amurti!

(25 febr. 1869.)

Cifrele arabice sunt cifre indiene.

(de pre „Le Courrier d'Orient.“)

D. Bache, in calendariulu seu arabu, ni areta pe scurtu si istori'a cifreloru nostre.

Pentru a justific'a numirea de cifre arabice (care numire o porta pretotindene aceste caractere numerice) scriitorii au derivatu cuvintulu „cifra“ dintr'o vorba radecinala araba carea insamna: a numer'a. Inse, fie veri-care isvorulu adeveratu alu acestui cuvintu, atata e de securu cumca arabii, aceste caractere le atribuescu indieniloru, si li dau numele de cifre indiene.

De altminte, fie veri-cum, arabii sunt aceia caror'a noi detorim'u sistem'a nostra decimala; era in catu e pentru cifre, sunt asidere arabii, cei cari ni le-au transmis, ni le-au imprumutatu.

Unii scrietori au imbracatu pe Planude, unu calugaru grecu din seclulu alu patruspredecelea, cu onorea acestei imprumutari. Altii, pretindendu cumca aceste cifre s'ar fi introdusu in Europ'a anca in seclulu alu diecelea, glori'a o atribuescu lui Gerbet d'Aurillac, carele fuse un'a dintre figurele cele mai minunate ale evului mediu, si carele, sub numele de Silvestru II, fu primul papa de sange francescu. Gerbet a invetiatu in calatoriile sale prin Spania (unde atunci petreceau maurii, o sementia arabica), modulu computatiunei (socotiroi) arabe seu indiene; inse manier'a lui de a serié si regulele lui fiindu intunecate si confuze, impedece pre cele lalte natiuni de a trage folose destule din acesta descoperire.

Catra finea seclulu alu doispredecele: seu la inceputulu seclulu alu treispredecelea negotiatoriulu pisanu Fibonacci, mai generalminte cunoscutu sub numele: de Pisa, carele facea dese calatorfi la arabii din nordulu Africe, aduse de acolo cunoscentia cifreloru si a sistemului decimalu. Elu a invetiatu acesta arte la Bougie, unde tata-so era aginte de comertiu alu Pisei.

Gasindu densulu cumca acesta sistema este cu multu mai simpla si mai usioru de folositu de catu ceea ce peatunci se intebuintia de comunu in Europ'a, o introduce la Pisa, in patri'a sa, si acesta republica comertiala a Italiei a fostu primul poporu crestinu din apusulu Europei, carele s'a folositu de aceste semne numerice.

Leopardu de Pisa insusi le numesce, nu cifre arabice, ci cifre indiene.

verificatorie, apoi se votă pentru comisiunea de petitiuni, pentru a diariului, a economiei.

Ministrul Andrassy intrăba despre membrii ce-i va emite ca'sa in caua Fiumei. La propunerea lui Ghyczy acēsta intrebare va fi la ordinea dilei in siedint'a ven.

Autonomi'a bisericeii romane unite.

Selagiu, 3 maiu 1869.

Domnule Redactor! Clerulu catolicu ungurescu si magnatii seculari magiari, tiendu una conferintia la 1. opt. 1868 au facutu unu asiā-numitu „statutul bisericeii catolice“. Des' acestu statutu se ocupa si de bisericea romanēca unita, nu am vedutu pāa acum cā pretiuitulu DVōstra diariu se fie luatu notiia despre elu: Io sum de parere cā diariile nōstre nationale, fia ele de ori ce cōlōre politica, au nu numai dreptulu ci si obligatiunea a se ocupā si de cestiuni bisericesc', ce taia afundu intru interesulu nostru atatu bisericescu catu si politico-nationale. *)

Nu intielegu cum se pōte numi acestu statutu alu bisericeii catolice in generalu, candu elu este singuru numai alu bisericeii catolice ungurescu, de ōra ce elu e prodeptulu prelatiloru si magnatiloru unguri catolici, si necidecatu si alu prelatiloru romani si ruteni, cari in virtutea pactului de uniune cu bisericea Romei, asemene se numescu catolici; dēra; mai putienu precepu cā de unde atata buna vointia a prelatiloru si magnatiloru magiari catra bisericele unite cu bisericea Romei? ce au ungurii catolici cu bisericea nōstra unita? cine a rogatu pre prelatus ungurescu, se faca statutu si pentru bisericea romanēca? ce identitate de interesu are bisericea romanēca unita, cu bisericea unguriloru catolici? ce lipsa avemu noi de statutele bisericeii catolice ungurescu, candu avemu noi ale nōstre statute? unde sta in pactulu unirei cu Rom'a cā noi, a fara de cele patru puncte dogmatice, vom cercā a avē acēa-si constitutiune bisericescā, cas' bisericea ungurescā catolica, sēu vom lasā ca se ni se impuna absolutismulu bisericescu alu apuseniloru? Multiamimu, domniloru unguri catolici! de ingrigirea ce o aveti pentru bisericea nōstra, nu acceptamu atāt'a gratia de la DVōstre, pentru cā nu avemu neci o lipsa de ea, nu avemu trebuintia se mergemu dupa statute bisericesc' la Pesta, ce vor face de aci nainte; avemu legile si canōnele nōstre bisericesc' de sute de ani, lasati-ne numai in pace, cā in catu ar fi de lipsa ceva stramutare in acele conformu impregiariloru timpului, bisericea si clerulu nostru va sci ajutā lucrulu acestuia aci a casa, fara de a peregrinā la Budapesta.

Intru adeveru, dupa ce magiarii au fusionatu Ardēlulu cu Ungari'a si au dusu pre cati-va deputati, catu de voia, catu de sila la diet'a din Pesta, spre triufarea perfectā a magiarismulu asupra multatēi nōstre nativni, nu ar trebui alt'a de catu orbindu pre romani, a-i mai duce si bisericesce la Pesta. Li-a succesu politiciloru magiari a face din natiunea romana, numai o lipiturē, o ancila, o serbitōria a natiunei magiare, de ce se nu cerce a frange totalminte si nedependint'a si autonomi'a bisericeii Romaniloru? apetitalu vine mancandu; politicii magiari nu au inghititu destulu, ei vreu se mai inghita, de ce se mai remana Romaniloru vre-unu picu de autonomi'a si nedependint'a? aceea ar fi numai una pedeca a magiarismulu.

De la Budapesta primescu romanii tōte poruncele stepaniloru lumescu, de acolo trebuie se primēca si cele bisericesc'. Audi, mei romane! tu nu trebuie se ai neci se faci nemica de capulu teu, tu nu ai capu, neci intieptiune, pentru cā tu esti sclavu, aceea o au numai stepanitorii tei de la Budapesta, tu trebuie se mergi si se faci ce-ti poruncescu stepanii, candu vor dice ei se mergi la Budapesta, vei merge acolo: de vor dice cā la Strigoniū acolo te vei duce; ba de vor poruncē se mergi la Dobritinū, si acolo trebuie se morgi, pentru cā asiā vre stepanulu teu. Tu sci, mei romane: cā tu nu ai patria, neci natiune

*) Astē este, conatimiu din tōta inim'a, si ni vom dā truda se nu lipsimu neci unu momentu de la detorint'a nōstra. Fiindu iuse cā mē destele nōstre poteri nu ni ajunga puarea si pretotindēna, deci sē ni fie iertatu a contā pre multu pretiuitōlu sprigiu alu DTale, cu carele ne-si onoratu si pana acum'a, si de cāre dacu avemu lipsa si mai mare. Se ni faci placerea a Te ivi catu mai dese ori in colōnele foil nōstre. Este lipsa desclintu mare a desbate caua acēst'a, cāi ungurii vor se-si conchilame congressulu anca in juniu. Red.

autonomi'a si nedependint'e, esti numai lipitur'a magiarulu si Sasulu, prin wrmare nu poti avē neci bisericea nedependint'a. Asiā e, romane! tu vei merge la Strigoniū se porti pre umerii tei pre Archiepiscopulu magiaru catolicu, precum portai mai odiniōra pre superintendentele calvinu la Aiudu; invetiatu esti tu din vechime a portā jugulu strainulu si a te supune porunciloru facute de elu, de ce dara se nu mergi si la congressulu unguriloru catolici ce se va tiendē in Budapest'a?!

Statutul de sub intrebare a unguriloru catolici dispune ca la adunarea tiendēna, diecesile romanesci unite Alba-Iulia, Gherla, Oradea-Mare si Logosiuulu la olalta se tramita 17 reprezentanti buna ōracum decretase la anulu 1848 diet'a de la Posoniū cā cati deputati are se tramite Transilvani'a la Pesta, si cum decretase la 1836 anesarea coloru 4 comitate ale Transilvaniei, catra Ungaria. Intru adeveru vedindu fia-care romanu acēsta despusetiune nōua, acēsta decretare a magiariloru, nu pōte se nu-lu cuprinde o adēna dōrere sufletēca si se nu admire temeritatea politiciloru de la Budapesta, cu atata mai vertosu, cā nu-ti poti intipui cā pre ce base s'a radiematu conferint'a catoliciloru candu a otaritu ca si bisericele unite, se tramita reprezentanti in fiitōria loru adunare? Bisericea romanēca nu a tratatu neci o cestiune in comunu cu cea ungurescā neci odata, si dupa a nōstra convingere neci pōte tratā catu va fi ceriulu si pamentulu; pentru aceea detorint'a clerulu si poporulu romanescu unitu o a respinge cu tōta indignatiunea tōte incercarile unguriloru catolici de a se mestecā in afacerile nōstre bisericesc'; dēra detorintia au in prim'a linia pre iubitii si veneratii nostri Archierei si Veneratele Consistorio a protestā cu tōta poterea cuvontulu in contra despunerii strainiloru de nobis sine nobis si protestandu, a conchiamā numai - decatu sinodulu bisericeii romanesci unite. Sperāmu acēst'a cu atāt'a mai vertosu, cā nu potemu crede despre Archiereii nostri ca se aiba placere a lasā se se mestece strainii in dreptulu loru archierescu, sperāmu dicu tare, pentru cā Sanctele Loru vor fi cunoscendu pre bine si detorintiele ce le au catra Clerulu si si catra bisericele incredintiatē pastorirei loru.

Unu fiu alu bisericeii romane unite.

Deputatii romani de la diet'a Ungariei,

se intrunira joi in 29 si vineri in 30 aprile n. in locuint'a dlui Antoniu de Mocioni, cu scopu de a se vedē, a se cunōce si d'a-si schimbā parerile in privint'a pasirii loru intru interesulu natiunale.

Ni stau pre mēsa mai multe corespundint'e a supr'a desbateriloru si rezultatulu a acestoru conferintie; din acestea ne vom nisuf a compune unu tablou armonicu, completu si genuinu si a-i adauge unele observatiuni accidentali din parte-ne, recomandandu intregulu atentiunei, studiulu, judecatei stimatulu nostru publicu natiunale.

La conferint'a de joi se infatisiasera 15 deputati, anume: Babesiu, Borlea, Cucu, Jonescu (Dim.), Jonescu (Laz.), Jurca, Mocioni Al., Mocioni Ant., Mocioni Georg., Mihályi, Popoviciu S., Popu Iosifu, Romanu Al., Romanu Mir., Wladu.

Toti fora exceptiune au manifestatu dorint'a d'a se intrunū intr'unu clubu natiunale; dar in scopu si conditiuni s'au aretatu diferintie mari.

Unii socotiau, cā acestu „clubu natiunale“ trebuie se aiba de scopu: „manifestarea esistintiei natiunale“, urmarierea politiceii natiunale“ la dieta desbatendu tōte cestiunile, cate va gasi cu cale, din punctu de vedere natiunale si aপরاند-le in solidaritate, adēca unulu pentru toti si toti pentru unulu dupa cum va decide majoritatea. Pentru clubu in acestu intielesu au luptatu mai vertosu: Cucu, Borlea, Mocioni Al. si Babesiu.

Altii pretindeau ca clubulu se se formeze pentru atinsulu scopu, dar se-si restrin-ga activitatea numai la cestiunile curatu natiunale, precum este cestiunea de natiunali-tate, cestiunea Transilvaniei si inca dōra unele de influintia dirēpta a supr'a acestora, cari se se preciseze din capulu loculu. In fruntea acēstei nuantē a figuratu Wladu si Ios. Popu. — Motivele acestoru domni ni se descriesera cu de amenuntulu; sunt cele inda-

tinatē in astfelu de cōari, in esintia cā — o solidaritate deplina, o partita natiunala franca si curata — nu este posibilē, nici oportuna, nici folositoria.

Mirone Romanu erā plecatu a merge cevasi si mai departe, pretindendu cā — „numai dōra“ cestiunea de statu, adēca art. XII din 1867, va se dica dualismulu, se remana in liber'a voia a fia-caruia; fiindu cā densulu, M. Romanu, din capulu loculu este pentru dualismu. — Acē vrendu-nevrendu ni scapā observatiunea: mascarada!

Mai altii, anume Mihályi si Jurca nu vrēu se auda de neci o solidaritate in cestiunile dietali, ci pretindeau ca scopulu clubulu se fie des' natiunale, dar in esintia sociale, adēca: a se inteln si a-si schimbā parerile si a-si comunicā dorintiele si intentiunile deputatii romani intre sine, fora inē a decide ce-va meritoriu prin maioritate, cēra se oblege pre toti. — Firesce, acēsti ōmeni sunt deakisti pre facia si nu vor se venda māt'a in sacu. Ce ar mai atientē ei prin clubulu natiunale e, ca se mai trēca unu picutiū si de romani, fiindu cā i-au alesu si tramisu romanii la dieta si fiindu cā se pōte ca se mai aiba lipsa si alta data de alegere totu prin romani si dōra acusi si de posturi romanesci.

In fine Al. Romanu, mai istetiu pururea de catu altii, cu intentiunea pre nobile d'a impreună tōte nuantiele, firesco intipuidu-si cā ar fi cu potintia, fece si aperā — seriosu (?) propunerea, ca deputatii romani se se intrunēca cu totii — pentru inceputu fora neci unu scopu si fora de neci o programa definita si pronunziata (!!!), ci — „mai nainte de tōte se se constituē, apoi se procedā la stabilirea tuturor meritoria, precum si la decidera tuturor cestiuniloru ocurint'“.

O cursa acēst'a a dlui Ales. Romanu, originalu, atatu de simpla si gōla inē, in catu aflāmu pre naturale cā — nu s'a prinsu chiar nimene intr'ins'a; ce nu precepemu este, cā, cum densulu nu-i vede simplitatea si gōletatea, si remane insistandu pana si in faci'a publiculu!

A mai vedutu dlu Romanu unde-va, sēu si-pōte densulu intipui o societate intrunita si constituita, dicemu „constituita“, fora de scopu pronunziata si fora de base definita, adēca fora a sci membrii cā — pentru ce se intrunescu si cum au se decida.

Daca odata este respicatu, evidint'e, cā Mihályi, Jurca, Ioanovicu, Ivacicovicu, Manu — nu primescu solidaritatea, adēca nu se supunu votulu maioritatei; daca mai departe Wladu, Popu, D. Jonescu, Mirone Romanu, primescu solidaritatea numai conditiunata, in unele cestiuni, cu reserva: ce alt'a ar insemnā intrunirea si constituirea intr'unu clubu ca alui Romanu, de catu o intrunire si constituire, carea la prim'a votare meritōria se se sparga si se ne blameze!

Resultatulu conferintiei de joi a fostu deci, cā deputatii nostri s'au convinsu cumca — intr'unu clubu natiunale, cu scopu natiunale, pre basea solidaritatei nu se potu intrunū cu totii. Dnii Wladu si Dem. Jonescu au paresitu conferint'a inē in decursulu desbateriloru, dar fora vr'o superare sēu vatemare.

A dōua di, vineri, des' erau invitati numai cei ce se pronuncoiasera pentru solidaritate nerestrinsa, se infatisiera inē si unii altii, anume Mihályi, Jurca, Popu si Mir. Romanu, si fecera pre bine a se infatisia, cāci lipsindu in diu'a de mai nainte dr. Hodosiu din conferintia, noseine scornise si respandise, cā densulu va se propuna unu spediinte, care se faca posibilē intrunirea tuturor'a. Nu existe absurditate, carea se nu gasēca creditori, mai vertosu candu credint'a vine cui-va la socotēla. Asiā acusi abiē se acceptā ca se-si desfasiare Hodosiu parerile, dar candu densulu desfasierandu-le, totu cas' in diu'a de mai nainte cei de partia natiunale, incheiā propunendu de scopu si base a intrunirii: „a urmari politica natiunale in solidaritate“, adēca mai din cuventu in cuventu ceea ce propusesera si cea laltu de partia natiunale, precum altfelu neci nu se potea, atunci dnii Mihályi, Jurca, Popu si Mirone Romanu, dechiarandu cā la acēst'a nu se pōtu supune, paresira frumosu conferint'a, ēra cei remasi, dicea la numeru, subserisera indata urmatoriu actu stilisatu de dr. Hodosiu:

„Subserisii ne intrunimū in clubu natiunale avendu de principiu: a urmari politica natiunale in solidaritate. Pesta

in 30 aprile n. 1869. — Dr. Iosifu Hodosiu m. p. — Sig. Borlea m. p. — Laz. Jonescu m. p. Ales. Mocioni m. p. — Ales. Romanu m. p. — Georg. Mocioni m. p. Ant. Mocioni m. p. — Ioane Cucu m. p. — Sig. Popoviciu m. p. — V. Babesiu m. p.

Constituirea, adēca alegerea de presedinte si de notari s'a amenatu pentru alta data, fiindu cā alesii deputati natiunali Buteanu si Gruescu inēca nu s'au infatisiatu la dieta si asiē se acēpta si densi pentru a se dechiarā si a partecipā la constituire. —

Acum se ni facemu observatiunile accidentali, ce promiseramu la inceputu.

Mai nainte de tōte insemnāmu cu adeverata bucuria, cā — adeveratii barbati natiunali din trecutu au remasu toti pana la unulu totu adeveratii natiunali. Dlu Wladu inēca sub diet'a trecuta a paresitu solidaritatea. Pentru Medanu ne desdauna Cucu deplinu, si Lazaru Jonescu se va nisuf a suplini pre Deseanu, ēra in loculu lui Varga ni vine Gruescu.

Insemnāmu mai departe, cā este caracteristicu si instructivu pentru noi, candu ni se spune, cumca mai multi deputati romani, dar deakisti, se esseptorara cu energiā in contra a veri-ce inasociri si solidaritati cu slavii sēu serbii. Si din acēst'a vedemu, cā — cei dōre pre dnii stepanitori. Ei, cei ce cu bratiēle deschise primescu in clubulu loru pre toti slavii, ei nu potu suferi ca se ne intovarasimū noi cu slavii! Probatum est: trebuie se cautāmu aliantia si solidaritate cu slavii, anume si mai aprōpe cu serbii.

Despre dlu Georg. Ioanovicu ni se rōpōta cā — n'a voitu se primēca nici invitatiunea la conferintia, pentru cuvontulu cā — destulu necadiu a suferitu densulu sub decursulu dietei trecute pentru conferintiele natiunale. Acestu cuventu, des' s'a pomenitu in conferint'a de joi ca autenticu si s'a reprodusu chiar si in colōnele unui diariu, noi totusi nu potemu se-lu credemu, ēca pentru ce:

Dlu Ioanovicu, ce e adeveru a cercatatu cate o data conferintiele deputatiloru natiunali, inēca odata spre altu scopu, de catu pentru a combate si a paralisa spiritulu loru natiunale; nici o data densulu n'a spriginitu propunerile si decisiunile curatu natiunale. Deci daca pentru acēst'a domni stepanitori, magiarii ministeriali si deakisti, i-ar fi facutu imputatiuni si necadiuri, — ce arurmā de aci? ēca ce:

Sēu cā domni stepanitori n'ar fi multumiti cu portarea anti-natiunale a dlui secretariu de statu Ioanovicu, in care casu dsa ar trebui se intre in clubulu natiunale si se spriginēca spiritulu si politic'a natiunale, ce pana acum le-a combatutu;

Sēu cā dnii stepanitori ar fi aflatu pre mica energi'a, cu carea s'a luptatu dlu Ioanovicu contra spiritulu natiunale, in care casu dsa ar trebui se intre in clubulu natiunale si se-si indoieca energi'a;

Sēu in fine cā dnii stepanitori nu suferu defelu intrarea partisaniloru loru de alta natiunali-tate in reuniuni natiunale — nici mēcar pentru a le combate, in care casu acēsti domni stepanitori ar fi cei mai cumpliti barbati si tirani, si dlu Ioanovicu ar fi sclavulu de compatimitu alu acestoru barbati si tirani, si cele 40 mī de romani din cerculu Boccei n'ar fi alesu de deputatu pre unu omu liberu, cum pretinde legea si mintea sanetōsa, ci pre unu betu sclavu alu celoru mai cumpliti tirani si barbati! — Altu-felu nu ni-am sci splicā acelu cuventu nesocotitu, si pentru aceea nici nu-lu credemu.

In fine ar fi se vorbimū o vorba seriōsa cu pre santi'a sa dlu protosincelu si deputatu Mirone Romanu, caruia barbatiēi nostri natiunali n'au lipsitu d'a-i suatū la timpulu seu cu totu de adinsulu, ca se siēda a casa in pace si se-si caute de — sublim'a sa chiamare cāci politic'a — bat'o crucea — lu va aduce in conflictu — sēu cu natiunea si bisericea, sēu cu regimulu; in totu casulu inēca cu detorint'a sa si cu interesulu seu si alu nostru celu mai santu; dar pre santi'a sa n'a ascultatu: inēca despre acēst'a ni rezervāmu a scrie unu cate ceva anume; destulu cā densulu pretinde a i se lasā manile libere in cestiunile de statu, noi ēra si ne mirāmu, cum pōte vorbi de mani libere, candu densulu, precum este invederate a venitu de a casa cu ele legate! Mani libere se vedi, dlu meu, la Cucu, Hodosiu, Mocionesci Borlea, Babesiu, cari dicu: „se desbatemu ori-

ce cestiune bine si s'o decidem prin votu; noi ne supunem maioritatiei, ori va fi aceea dupa parerea noastra, ori contra parerei noastre. Era candu cine-va dice, casi domnia ta: „eu in cutare si cutare cestiune nu potu merge de catu asié (nota bene: cu deakistii!), si pentru aceea nici nu me potu invof ca asupr'acelor cestiuni se se discute si decida: unulu ca a-cel'a este cu manile legate era poporulu care l'a alesu a patit'o casi colu ce si-a prinsu la carulu incarcatu unu calu impedeatu! Am procopsitu cu Deakistii nostri!

Catra Domnii alegatori nationali din cerculu Lugosiului.

Deca in acestu timpu mi-ar fi cu potintia a urma impulsulu inimii mele, asi grabi numaidecatu a me infatisia in persona in mediloculu DVostre, ca se Vi multiamescu cu voce viva pentru onorea ce mi-ati facutu si increderea ce mi-ati aretatu, alegendu-me de reprezentante alu acelu cercu in diet'a tierii. Dupa ce inse diet'a si-a inceputu activitatea, si chiar detorintia ce mi-ati impus'o prin alogere, nu-mi ierta absentarea pentru timpu mai lungu, cum s'ar recere spre a ve poté cerceta pre toti prin numeroasele comunitati ale cercului; din acesta causave rogu se-mi dati voia, a indrepta deocamdata catra DVostra pre acesta cale ceave cuvinte.

Macar ca me credu indreptatitu a privi alegerea mea in acelu cercu de frunte puresa nu atatu din simpatia seu veri cari alte privintie catra persona mea, catu mai vertosu din indemnulu causei nationali si alu programulu conferintiei din Temisior'a: totusi nu pregetu a Vi marturisit si astadata, precum Vi am marturisitu la primirea candidaturii, in mediloculu DVostre, ca nu cunoscu intr'acesta vietia o onore mai mare, de catu a posiede increderea ce mi-o dederati DVostre, conationalii mei, alegendu-me pro mine, unu simplu fiu alu amatei nostre nationi, de reprezentantele acelu cercu! Dar indoitu mandru me sentu pentru acesta onore si incredere, candu recugetu, ca ea provine de la unu cercu, care cu dreptu cuventu este privitu de inima in corpulu nostru nationalu. Inse pro langa onorea si mandria ce o sentu, mi este adancu sentita si respunsabilitatea conerescuta cu a-cel'ea, si-mi cunoseu pre bine si detorintiele ce provinu de aci si ale caror'a credintioasa implinire va fi nisuint'a mea cea mai placuta si mai serioasa.

Multe pedece si necadiuri, ce Vi se fecera adese chiar si cu calcarea legiloru, pre cari inse probatulu DVostre spiritulu nationalu, resolutiunea, rabdarea si tenacitatea romana, le-a devinsu tote norocosu — fora a pares' strins'a legalitate macar catu de pucinu, trebue se Vi facea indoitu dulce invingerea, trebue se Vi urce increderea in propria-vo potere si se Vi marésca poff'a de lupta; era pre mine acele suficientia a la DVostre, dupa legile naturei si moralei omenesci me léga cu atatu mai strinsu de DVostre. —

Ce se tiene de caus'a nostra nationale, pentru carea facemu si suferimu cu totii atatu de multu, cu dorere trebue se marturisescu si acum'a, ca interesulu nostru celu mai santu si astadi este desconsideratu, esistintia nostra nationala si astadi se néga, si nici astadata nu potemu nutri multo bune sperantie, ca vom mes' lu dieta cu legitimele nostre pretenzuni: totusi nu ni vine a minte a decada cu spiritulu, si a slab' cu lupt'a pentru acelea, si credemu in Ddieu si in dreptatea lui, ca in cele din urma totu vom invinge si libertatea va fi comuna pentru tote nationile si toti fiii patriei.

Acestu santu scopu si acesta credintia in Ddieu si dreptatea lui conducendu-ne, vom lupta puresa, precum am luptatu din capulu loculu, pre calea legiloru, cu arm'a adeverului si intru interesulu tuturor'a. Astfelu facendu, credeti-mi, n'avemu se fimu ingrigiti pentru viitoriu. Ast'a este credintia mea, ce vi-o oferu asta data din departare, ca amanetu, in lipu de multiamiri se recunoscintia pentru invingerea si onorea ce mi-a-ti facutu.

Pesta, in 6 maiu 1869.

Alexandru Mocioni m/p,

Excerpte de caletoria pentru Imperatulu.

Sunt cateva septemani de canda se rospandi faim'a ca M. S. Imperatulu va caletori

la Transilvania. „Gaz. Trn. — aflase cu cale a trece acesta faima in colonele sale, era dupa dens'a am luptu notitia si noi.

Totu pre atunci, telegrafulu adusesse din Constantinopole alta faima carea vorbia despre nisece pregatiri ce se facu pentru primirea M. Sale Imperatului din Austria, carele e acceptatu acolo si va intorec Sultanulu visita ce Macostatea turcesca o dede anu Vienei.

Deci in catro va pleca Imperatulu: catra Transilvania seu catra Constantinopole? seu catra amendoué? — Desi aceste intrebari sunt provocate numai de faima, totusi merita se ne ocupamu de ele caici au insemnatate politica; de aceea vom resume aci pe scurtu feluritele versiuni.

A merge si la Constantinopole si la Transilvania, — nu se potu in parerea dloru ministri, deci cauta ca monarculu se alega au un'a, au alta.

Beust ar vol ca Imperatulu se mérga la Trn'a, era Andrassy ar vol la Constantinopole; diferentia intre acesti doi dd. ministri e marisiora.

Beust, carele n'a traitu in Austria, e straniu de preocupatiunile magiare, si de aceea, desi e ta'ta dualismulu, totu nu e fanaticu in amorea catra fetulu seu, ci mai privesce si catra nationile nemultiamite, ca se se asecuru, pre catu se potu, si din partea acestor'a. Asié se splica caletoria Imperatului la Croatia. Asié ceva i-ar trebui dumisale si in Trn'a.

Andrassy, prin caletoria Imperatului la Constantinopole, ar vre se inaugureze o politica necunoscuta anca in Europ'a; „politica turcofila“. Turculu e omu de buna suveniru la emigrantii magiari, si astadi acestia domnescu in tiera. Preste acesta, elementulu turcescu este consangenu celui ungurescu. Asié-dara sunt conditiunile necesarie pentru amore si aliantia intre unguri si turci.

Acestea sunt versiunile, despre cari oca aci si parera nostra: Nu numai consanginitatea dar si interesulu politice actuale pledoza pentru o aliantia intre unguri si turci, caici precum ungurii se sustienu numai prin egemonisarea poporaloru mosicene din tiera, totu asié se sustienu si turcii la Constantinopole. Deci daca vreu densii se mai continue politica de astadi, li va prinde bine o aliantia de ajutoriu reciprocu in contra acelor popora cari si-pretindu drepturile loru nationali. (Poporale apesate ar poté permite aliantia, care pe egemonisatori li espuue pericolulu d'a se blama si mai tare.) In casulu celu mai reu, ungurii totu n'au se se sparie de turcu, caici — precum dicea antiertiu Jókay, umoristulu deputatu si publicistu la aplicarea cartei rosfe —: „Noi (ungurii) asié suntemu cu turculu casi copilulu cultiunariulu cu calulu celu slabu de la birgea publica, adeca nu portamu frica ca ne va mai isbi cu copita, ci ne tememu numai ca nu cumva oadiendu se cada pre noi.“

Nicolintiu (in confiniulu militaru) 1 maiu.

(Calcarea statutulu organicu alu besericei romane orientale.) Anu in septembrie a repausatu paroculu nostru Ilie Morunu, era noi acceptamu ca acesta parochia vacanta se fie ocupata pre cale canonica, adeca prin invoirea sindului parochialu precum demanda statutulu nostru organicu.

Inse protopresbiterulu nostru se margini la manier'a cea vechia „d'a face o relatia buna“, si asié dilele aceste ni veni de la indic'ia comanda generala ca „la cererea si invoirea nostra, noulu preotu, venitu de la Oravitia, se denumesce de administratoru parochialu.“

Eca asié, protopopulu nostru de Panciova bagu de sema a vorbitu episcopulu in numele comunei, desi comun'a n'a avutu nici o scire despre tota acesta treba, si prin urmare nu poté fi vorba despre cererea si despre invoirea ei!

Ni punemu sperantia in pre santitulu si iubitulu nostru episcopu de la Caransebesiu, ca venindu-i Pre Santei Sale la cunoscintia acesta intemplanu, nu ne va lasa neintrebatu si mahnit.

Totodata ca ffi credinciosi ai biseriei rom. or., consciintia nostra religioasa ne impinge a dechiar' naintea lui Ddieu si a omeniloru, ca daca prin acesta procedura se calca canonele (intre cari e si statutulu) biseriei nostre, — apoi respunsabilitatea cea grea morala in fat'a besericei pentru asta calcare nu poté cadé pre capulu nostru.

Unu nicolintianu.

Do pre Retediatulu, in aprile v.

(Ceva despre calumniele protopopulu Dregheciu, aruncate a supr'a inteligintiei nostre nationale.) In nr. 30 alu acestui stimatu diurnalu, p. Dregheciu fu acusatulu pentru portarea sa in caus'a alegerii de ablegatu la Becichoreculu-Micu. S. Sa cerea a se desvinovei in nr. 34, dar se intina si mai tare prin neprecugeta'a espeptoratiune d'a numi o parte de a inteligintiei de „rosfa“, de frati de cruce cu cei de la Aradu, de turburatori ai ordinii etc.

Se fie ore o tactica a contrariloru nostri d'a atacá astadi o parte a inteligintiei, dupa a careia eventuala devingere mane se lovésca in cea alta? Se fie ore nisuint'a d'a restitui vechiulu instrumentu alu neamiciloru nostri: divide et impéra? Da, io me temu de acesta, si de aceea credu ca e detorintia intregi inteligintii romane d'a alergá se combata cu poteri unite si rapede pe celu ce ar radica flamura discordiei si a sfasiarei, fie ori unde si fie veri cine, omu mare seu micu — totu atata!

In virtutea acestei detorintie, me credu indreptatitu la observatiunile urmatóric:

Nu e adevrata afirmatiunea S. Sale ca intre romani ar fi o partita rosfa, turburatori de ordine. Inteligintia romana intréga aderéza la program'a din Temisior'a, care vre egalitatea nationala s'o clupte pre cai legali, prin urmare prin ordine era nu prin turburari.

DSa nu se crede chiamatu a fi cortesiu in cause nationale. Dar in causele contrariloru nostri nu respingo oficiulu de cortesiu. De aci lu potemu cunoásce.

Afirmatiunea dsale ca inteligintia romana ar dá mana cu resturnatori de la 1849, este si mai nobasata, de órace neci mai existu acei resturnatori ca atari, ci astadi sunt ómenii de incredere ai monarcului, sunt ministri.

Ni spune S. Sa ca nu vre se irite poporale conlocuitorie in contra nostra. Dar ore se irita daca pretindemu libertatea si egalitatea ce ni compete? si presupundu ca s'ar irita: ore avemu se li portamu frica si se ne acodamu capricieloru loru? Nu, ticalosu ar fi acelu sclavu carele si-ar sperá libertatea numai de la capriciulu stepanului, ori ar acceptá pana ce lantiurile de pro mani se se ruginesca in casu se cada ele de sine.

Ni spune cumca ca preotu, densulu este omulu regimulu. Dar ce i-a datu regimulu? nemica, inse natiunea i-a datu si-i da subsistintia intréga, si totusi S. Sa n'afia cu cale se fie alu natiunei. Ori dóra, in parerea S. Sale, natiunea nu o de alta treba, de catu de multu?

In fine ni spune ca dsa totusi nu se lasa de romani. Pre naturalu, caici postulu de protopopu romanu e mai grasutiu de catu se se pota despartí de elu; — si daca s'ar superá vacariulu pe satu, daca ar merge de la noi, cuculu mai scie cui i-ar trebui?!

A. Bacióra.

Fabricu, suburbiulu Temis. in diu'a de pasci.

(Cine sémene ventu, culege vifóre.) Este datina vechia la beserica lui Sant' Ilie din Fabricu, ca la serbatori mari comun'a besericesca se tramita deputatiune cu mai multe carutie a invitá la beserica pre d. protopopu romanescu din Temisior'a, spre a celebrá. Data acesta s'a practicatu puresa, dar acum in prim'a di de pasci se intrerupse, — dóra pentru totdeun'a, pana va mai fi Dregheciu protopopu romanu in Temisior'a. — Caus'a intreruperii e simpla, dar destulu de motivata. Adeca observandu noi romanii ca dsa nici acum nu inceta a fi contrariulu natiunei, si ca astandu-si misiunea de luminatoriu alu poporalu, dá mana de ajutoriu celor'a ce ne apésa si ne batjocorescu, in tocmai cum facea sub ierarhia serbosca, considerandu noi mai departe ca la alegerea deputatiloru nationali, precum si la cea a deputatulu din Temisior'a dsa s'a portatu forte indiferentu si pasivu, pre candu in nr. 34 alu acestui pre stimatu diurnalu, lu vedemu cortesindu pentru d. Gorove: dupa o conferintia confidentiala, otariramu nu numai a nu-lu invitá se celebreze, ci a-i tramine o deputatiune carea se-i descopere naincrederea nostra, spunendu-i totodata ca noi nu-lu dorimu, nici voimu se vina la noi in diu'a de santele pasci.

Otarirea acesta s'a si efectuitu, si Dregheciu nu veni; dar ca se nu remana ca pro-

topopu chiar si in diu'a santeloru pasci for' de a merge la beserica, luá refugiu la beserica din Maiere, si for' de a fi fostu poffitu de cineva, se apuca de funtiunea divina. A fostu acesta o surprindere forte neplacuta pentru fratii nostri din Maiere, caici nici densii nu l'au invitatulu din asemenea cauza; dar nu i-au remasu nici densii detori, caici atatu nainte catu si dupa s. funtiune, nimene nu l'a intimpinatu, ma esindu din beserica, a potutu si insusi audi voci: „Cine l'a chiamatu?“ „Ce v're?“, Duca-se la jidovi ca cu densii a ténutu la alegerea deputatulu nostru; era pruncii, mai putienu moderati in liberalismu de catu parintii, strigau dupa densulu: „Eljen Klappa! Eljen Gorove!“ — Si cu aceste a inceputu d. Dregheciu se guste fruptele meriteloru sale ce si li-a castigatu naintea contrariloru nostri spre scaderea nostra.

Credemu ca asemenea scene se vor mai intemplanu si trebue se se intemplanu in tote comunele unde se afla romani buni si mai preceptu, dar nu numai dlui Dregheciu ci tuturor'a cari si-au paresitu poporulu spre a profiti in taber'a contrariloru nostri, caici numai prin astfelu de procedura ne vom areta ca suntemu destulu de maturi a poté destinge pre adevratii nostri pastori si conducatori de catra cei ce numai ne amagescu; si numai prin astfelu de procedura ne vom poté scapa de tradatori. Daca am stimá noi pre cei rei si malitiosi, intocmai ca pre cei buni si credintiosi poporulu: atunci nu am face alta de catu ca noi jusine am instrainá pre cei buni de la noi, si i-am indrumá se apuce si densii pe cale celoru rei, si atunci cine va mai voi se ni remana bunu si credinciosu, ca se ni mai punemu increderea in elu? Despreitu dara tuturor'u celor'a ce ni despretuescu interesele nostre nationali!

Mai multi fabricieni.

Unu nou modu de cortesitu,

incercatu la alegerea de ablegatu dietale in orasiulu Aradu, vreu se-lu descriu caici, precum observu, corespundintii acestei foi l'au perdutu din vedere, desi merita se fie cunoscutu tuturor'a, ca se scia ferf' pre alegatori de curse.

Pregatirile electorale au decursu si la noi casi pre aiurea; adeca aceia, despre cari s'a sciutu ca tienu cu partia domnitória deachista, delocu au fostu primiti in listele de alegatori, — pre candu acei orasieni, despre cari nu se scia cu positivitate cumca de care partia se tienu, erau mare parte respinsi sub preteste foliurite.

Astfelu intrara in liste nisece ovrei, cari n'au mai neci o avere, dar cari sunt deachisti, — era nisece orasieni cu casa si pamentu si cu unu venitu cao de 6—8000 fl. fura indrumati la procedur'a cea lunga d'a dovedí facultatea de alegatori, prin estrase scumpe de prin protocole.

Cu tote aceste, anca in preser'a alegerii se prevedea ca va triumfa candidatulu din stanga bar. Simonyi in contra candidatulu deachistu P. Aczel care e consulu orasiulu, va se dica e spriginitu de trup'a oficialiloru sei. Stanga precumpenia prin membrii societatei stingatoriloru de focu, prin caltiunari eari sunt mai vertosu romani si o parte a agronomiloru.

Nuoi concetatieni ai nostri, jupanii ovrei, mari spriginitori ai partiei deachiane, vediendu cumca cu beuturi, cu mancaru si cu banonote nu potu asecura triumfulu candidatulu loru A., dar neavendu curagiulu a recurge la focosie dupa essemplulu conationaliloru loru politici magiari, — inventara unu modu de cortesitu, pana acum nemaipomenitu adeca inceputa se imparta galbeni frumosi nuoi (i-am vedintu si io, cu circumscripiune anglesa) numiti „Tantut.“ Pe ce cale au calcatu acesti galbeni? nu ni-am potutu face tabele statistice, ajunge a sei cumca candidatulu deachistu reesi.

In diu'a urmatória vediendu-se unu cum si-au vendutu consciintia, incepura a blaste-má, apoi urmara insulte publice din partea unor magiari. Unu omu de siéga tacondu si cugetandu cum ar poté castigá pretiulu galbeniloru, se dúse cu sotia in bolta ovreulu W. de la carele capetase galbenii. In bolta, si-alése panza, trimise sotia cu panza catra casa era elu remase ca se respunda pretiulu. Negotiatoriulu inse nu vru se primésca pretiulu

in galbeni de aceia de cari impartise elu, éra in ascunsu trimise unu fetioru ca se iee pan'za de la muiera, dar acésta impropriuindu-se, se nascu o cërta, la carea acurse si unulu din partia stanga si maniosu pretindea de la fetioru numele negociatorului ce l'a trimisu, ca se-lu póta areta politiei. Feciorulu, buerosu ca scapa de bataia, se întorse a spune stepanului seu cele patite, deci negociatorulu mai scote 5 fl. si-i dede barbatului se taca. Mai tardiu merse alu doile cu asemene galbeni, dar negociatorulu i respunde cu o palma sanetosa éra bietulu omu demustrá ca galbenii i-a capetatu de la elu. Mai merse si alu treile, de la care negociatorulu primí galbenii fora de neei o impotrivire.

Intrebamu acum'a ca cine sunt cei mai insielati: cortesii, séu cortesii?

Langa **Muresiu**, in 28 alui prieru 1869,

1.

Nr. 66.

Seria VII.

Publicatiune. *)

Subscria directiune, amesuratu §. 10. alu statutelu, si determinatiunei adunarii, generale din 3/15. septemvre 1868. Nr. 17. prin acésta aduce la cunoscutia onor. publicu romanu: cumca „*terminulu adunarii generale din anulul curinte a Asociatiunei nationale din Aradu, pentru cultur'a poporului romanu e desputu pe 2/14 iuniu 1869 si dilele urmatórie, la 9 ore nainte de mediadi.*“

Deodata toti p. t. membri si binevoitori ai Asociatiunei, se invita a participa catu mai numerosi la acésta adunare generala, carea promite a fi una dintre cele mai intesante, catu cu privire la agendele ce se vor pertractá, asiá si la arangiamentu sortituri de loteria filantropica, si a petrecerii nationale de salta (balu) ce se vor esecuta cu tota solenitatea in diu'a prima a adunarii generale.

Cu ocaziunea acésta se provoca éra si „de nou“ toti acci respectivi domni colectanti ai Asociatiunei, cari neei in urmare repetitei provocari facute sub nr. 62. inca n'au corepsunsu misiunei lor: se binevoiesca a strapune rezultatulu liquidarii si incassarii cunoscutelu restantie, — nesmintitu pana la „*finea lunei lui Maiu a. c. st. n.*“ séu se restituie actele in sensulu susamentitei provocari.

Datu din siedintia éstraordinaria tienuta in Aradu, in 17/29. aprile 1869.

Directiunea Asociatiunei nationale in Aradu, pentru cultur'a poporului romanu. Presiedinte:

Ioane Popovicu Dosseanu m/p,

dirept. secund. sub.

Petru Petrovicu m/p,
notariulu asociatiunei.

Romania.

Carol I.

Din gratia lui Dumnezeu si vointia nationala Domnu alu Romanilor;

La toti de facia si vitori sanetate:

Asupra raportulu ministrulu nostru secretariu de Statu la departamentulu de interne, nr. 5,281.

Avendu in vedere adesiunea data de guvernulu imperialu si regatu austro-ungaru de a se numi o comisiune mixta pentru demarcarea intregii linii a frontierei dintre Romania si imperiulu austro-ungaru, spre curmarea contestatiunilor ivite, candu dint' o parte, candu din cea alta;

Am decretatu si decretamu:

Art. I. D. Panaitu Donici este numitu delegatu alu ministeriulu de interne in dis'a comisiunei.

Art. II si celu din urma. Ministrulu nostru secretariu de Statu la departamentulu de interne este insarcinatu cu esecutarea acestui decretu.

Datu in Bucuresci, la 2 aprile 1869.

CAROLU.

Ministru secretariu de Statu la departamentulu de interne:

M. Cogalniceanu. Nr. 727.

*) Sunt rogati si cele lalte d'arie nationale, pentru bunavointia de a reproduce acésta publicatiune in colónele lor.

Directiunea.

Economia.

Program'a

antaei expositiuni de producte de manufactura, industria, paduraria, agricultura si arte, carea o arangeza reuniunea cetatienésca de casina si cetire din Oravit'a.

Comitetulu reuniunii, pentru a poté aduce la vietia §. 35 din statute, a otaritu, de a face o recercare amicabile catra manufacturii si industriasi de aci din locu, si locuitorii din prejuru asiá si catra onoratele inspectorate de mine si domene a societatei ces. reg. priv. aust. de drumu de feru de statu, ca se tramita la expositiune derabe lucrate de pretiu, conformu spiritulu de progresu, spre incuragiarea membrilor nostri manufactori, si spre aretarea productelu nóstre de lucru.

Prejurulu expositiunii nóstre cuprinde in sine Oravit'a montana si camerala, Ciclov'a, Staerdorfu, Anin'a, Sasc'a, Moldov'a, Dognecea, Boccea, Resiti'a, si Lugosiulu, cu tote comunitatile din Comitatu Carasiu precum si orasiel Biserica-alba, Versietiu si Caransebesiu. —

De órace marimea si pusetiunea localulu reuniunei destinatu pentru expositiune, nu ierta a poté primí totu obiectulu fara privintia la volumenu si greutatea lui, — aceste urmatórie se servésca spre placuta cunoscutia.

1. Lucrulu tramisu nu póte fi mai naltu de 6 urme, mai latu de 4, mai grosu in diametru de 4 urme, si mai greu de 150 pundi (funti); déca unele lucruri sunt mai mari séu mai grele, e de lipsa a se face intrebare mai nsinte.

2. Se potu tramite masine mai mici de mana, si instruminte dupa mesur'a si greutatea spusa.

3. Din lucruri nationale de mana in forma nentiésca, romanésca si crasiavana, si cate dóue derabe din tota felulu. —

4. Din objete de arte, ce e mai nou in catatime moderata (precum fotografia, icóne etc.

5. Din crescaturile de padure, gradina si pomi, din tota felulu cate dóue esemplarie.

6. Din derabele de pétra, arama si alte formatiuni, casí producte de mine, in grupire acomodata, facendu-se observatiunea ca lucrurile de pretiu se vor pastrá in ladi in localitatea reuniunei.

7. Din tote productele de manufactura de aci cate unu derabu, séu cate o parechia.

8. Din beuturi, precum: Vinu, bere, rachia, liguer, otietu etc., — mai de parte producte de confetaria si pitaria, din beuturi numai in botelii de o itia plina si provediuta cu sigilu, si inscriptiunea cuprinsulu din totu felulu cate dóue derabe, si de la unu tramitatoriu nu mai multu de 4 feliiuri.

Unu derabu din beuturi, póme si confetaria séu pitaria remane juriulu (comitetulu cercatoriu) fara ca tramitatoriu se aiba dreptu de despagubire. Mai departe tramitatoriu se insemne ca óre lucrulu tramisu se póte vinde intregu séu catu din elu, si cu ce pretiu?

9. Tote tramiterile la espusetiune se facu cu spesele si primejdia proprietariulu, asemenea retransmisiunea.

Directiunea asociatiunei garanteza numai de la diu'a sosirii, pana la diu'a retransmisiunii.

Pentru inlocuirea lucrurilor sub timpulu espusetiunei tramitatoriu nu e indetoratu se platésca vre o tacsu.

10. Pentru ca se se póta respunde la intrebarile prin epistóla, trebe a se alaturá o marca.

11. Tota tramitarea trebe se se faca catra „directiunea reuniunei cetatienilor de casina si cetire“ cu insemnarea: „in afacerea expositiunii“.

12. Timpulu inscintariii spre tramitere la expositiune se incepe la 1 maiu si se gata la capetulu lui iuniu a. c. de la 1 iuliu pana la 1 augustu se primescu lucrurile tramise éra lucrurile ce se tramitu mai tardiu nu se iéu in bagare de séma.

Déca asiá de multe lucruri se vor tramite la expositiune, in catu obiectele nu se potu asiá bine pastrá in localulu reuniunei, atunci obiectele de expositiune si timpulu se vor impartí dupa lipsa in 2 séu si 3 despartiminte, si dupa decurgerea fiacaru terminu

de despartimentu, localulu expositiunii se va implé cu lucruri nóue, mai náute inse, grupele ce au se vina la espusetiune, se vor publicá prin mai multe jurnale, pomenindu si numele expositorilor.

Deschiderea solemn'a expositiunei se va tiené in 10 augustu a. c. si se va incheia in 15 septemvre, si in diu'a acésta, se va intempra si impartirea premiulu (darurilor) catra castigatori de daruri, cari vor fi defétia; Éra expositoriloru din afara de orasiu, premiile, se vor tramite a casa.

Insemnatea expositiunei pre radicarea productiunii si comerciulu, e asiá de cunoscuta, in catu potemu dice, ca expositiunea arangiata de noi, va fi salutata cu precunoscutia din tote partile, si la ea se vor tramite multe si se va visitá de multi, cu atata mai tare cu catu nu se va face spre castigulu de bani alu asociatiunei, si premiarea se va otari prin alegerea unui juriu nepartialu, si preceptoriu, compusu din barbati onorati.

Noi credemu a poté sperá cumca onorata societate de drumu de feru si-va da la expositiune productele sale cele feliiurite de mineria, paduraria si industria, si cumca si alti producenti si industriasi vor luá parte.

Catra manufactori adresamu noi recercarea, ca se nu atribue pretiu micu insemnataii acéstei expositiunii, ci ca se se folosésca in totu chipulu de acésta favorabila ocaziune, ca se aduca productele lor la o esaminare si valóre publica, si prin acésta, ca se arete deplicitatea lucrurilor lor, precum ca se deschida cale pentu radicarea maestríei lor.

O inventiune norocósa, séu o indeplinire buna potu ca se castige premiulu antei alu unei grupe de expositiune, si pentru unu lucru micu, lu póte castigá si unu diletante.

Ni vom dá trud'a ca se corespondemu tuturor pretensiuniloru expositoriloru si visitoriloru, prin speditiune acurata, prin grabnica intoemire si crutiarea lucrurilor tramise, prin unu arangementu bunu de expositiune, pretiu moderatu de intrare, prin publicarea resultatulu expositiunii si premiariloru, in mai multe jurnale pentru ca si cu acésta ocaziune, se se aduca in vietia devis'a reuniunii nóstre: „Unirea e taria“.

Directiunea reuniunii.

RESPUNSURI. Correspundintiele sortite da: nepublicate d'n lips'a spatiulu, vor aparé in nr. ven.

Concursu

pentru ocuparea statiunei invetiatióresei din opidulu Baltia-Montana (Rézbánya) Otulu Biharii. Salariulu anualu e 3 cubule de gráu, 5 orgii de lemne, 74 fl. 20 cr. v. a. Cei ce dorescu a ocupa acésta statiune, se predee subscrisului, pana la finea lui maiu s. n., recursele lor provediute cu documntele necesarie si adresate Ven. Consistoriu de la Aradu.

Beiusiu in 10/22 aprile 1869.

(3-3) Georgiu Vasileviciulu m. p.
protop. Beiusiulu.

Cursurile din 7 maiu 1869 n. sér'a

(dupa aratara oficiala.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Detori'a statutulu 5 1/2% unif. interese in note	61.75	61.95
„ „ „ „ argintu	69.15	69.80
„ „ contributiunall	98.75	99.00
„ „ nóne in argint	63.25	63.50
Celu argint d. 1865 (in 600 franchi)	—	—
„ metalice ou 4 1/2% „	55.00	55.50
„ „ 4% „	—	—
„ „ 3% „	—	—
Efekte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	127.20	127.40
„ „ „ 1860 1/2 in cele intregi	101.40	101.60
„ „ „ 1/2 separata	103.75	104.25
„ „ 4% din 1864	91.50	92.00
„ „ din 1869, 1/2	246.00	248.00
„ bancel do oredet	169.00	170.00
„ societ. vapor. dunarene cu 4% „	97.00	97.50
„ imprum. princp. Salta a 40 fl.	42.50	43.00
„ cont. Palffy a „	84.00	84.50
„ princ. Clary a „	37.50	38.00
„ cont. St. Genois a „	33.75	34.00
„ princ. Windischgrätz a 20	22.50	23.00
„ cont. Waldstein a „	24.50	25.00
„ „ Keglevich a 10	16.25	16.75
Obligatiuni desmarrinatóre de pamentu:		
Celu din Ungaria	82.00	82.50
„ Banatul tom.	80.00	80.50
„ Bucovina	72.25	73.00
„ Transilvania	75.75	76.25
Actiuni:		
A bancel national	749.00	751.00
„ do oredet	284.50	284.70
„ scont	831.00	834.00
„ anglo-austriac	336.00	336.50
A societati vapor. dunar.	567.00	569.00
„ Lloydulu	320.00	322.00
A drumulu ferat de nord.	241.00	241.05
„ „ stat	355.00	356.00
„ „ apus (Elisabeth)	190.75	191.25
„ „ sud	235.10	235.30
„ „ langa Tisza	210.50	211.00
„ Lemberg-Czernowitz-Jassy	185.00	185.50
„ „ Transilvania	161.60	162.00
Bani:		
Galbenii imperatoresci	5.85	5.87
Napoleond'ori	09.85	09.86
Friedrichs'ori	10.25	10.35
Suverenii engl.	12.30	12.40
Imperialii rusesci	—	—
A gintulu	121.50	121.75

Invitare de prenumeratiune

1.

„ALBINA“

Cu 1 aprile st. v. incepemu alu II patrariu de anu, deci deschidemu prenumeratiuni nóue. Pretiulu de prenumeratiune pent. Austri'a

pre unu anu intregu 8 fl. v. a.

„ 1/2 de anu 4 fl. v. a.

„ 1/4 „ „ 2 fl. v. a.

pentru Roman'a si strainetate

pre unu anu intregu 16 fl. v. a.

„ 1/2 de anu 8 fl. v. a.

„ 1/4 „ „ 4 fl. v. a.

Redactiunea.

Hair Dye

(cu marca propria inprotocolata la oficiolatu)

celu mai nou, mai bunu si cu totulu nesticatoriu

Preparatu de coloratu perulu

in negru, brunetu séu brunetu deschisu; cu carele fie-care si póte colorá perulu capulu séu barbei durabili si fora de totu periculu; preparatu acésta e de aceea cu totulu nesticatoriu, pentru ca e compusu curatu numai din substantie vegetabile. Succesulu e securu si supradiatóriu; colorile sunt forte naturali; ooperarea forte simpla si calitatile eminente ale articulu acestuia intrecu tote cele existente de pan'acum'a.

Pretiurile:

1 Cartonu Hayr Dye cu indrumare la intrebuintiare 2 fl. 50 cr.
Periele tasele si peptenele necesarie se vindu a cartonu cu 50 cr.

Pasta de coloritu perulu, mai atesu o recomándamu dameloru spre colorirea perulu si geneloru in scatula cu peptenu si peria 1 fl. v. a.

Preparatu de unsu perulu

celu mai bunu medilocu pentru crecerea si conservarea perulu.

Pretiurile in detaliu:

1 Flacon (sticluia) de oleu filtratu de unsu perulu 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutia decorata in modu elegantu 80 cr.; ca cosmetica (medilocu de frumsetia) 50 cr., pomada de ast'a pentru a colorá perulu in negru séu brunetu costa o ladutia din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, négra, blondina, ori bruneta 25 cr., unu cartonu (o ladutia de hartia grosa) pregatitu in modu elegantu provediutu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparate de unsu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toaleta; pentru dame 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

Reseda-Pomada pentru conservarea perulu, o ladutia 1 fl., cu cosmetica 80 cr.

Laptele frumsetii pentru infrumsetirea fetii cu 40 cr. unu flaconu.

Pasta aromatica de dinti pentru servarea dantiloru si a gingeiulu cu 40 cr.

Eau Athenienne (apa ateniána) esintia adeveratu franceza pentru perderea matretii unu flaconu 1 fl.

Pulcherinu; acestu medilocu suplineace cu totulu albelele a 1 fl. 50 cr.

Tote sortile de Clicerina ca produse de profumaria se capeta cu cele mai convenabile pretiuri.

Tote sortile de lucruri din peru, parocce pentu dami si dame de totu felulu, chice, bucle, chignons in forma mai moderna si impletari de peru se preparu estinu si frumosi, si procurariile in strainetate se efectuescu cu promptitudine.

Totu de-odata se afla in depositulu meu cele mai fine estrase francesci de profumurile cele mai placute, si procuru cu placere tote articule incredintate mie si anume tote marfele de parfumarie si alte articule de toaleta cari se aducu in comerciulu internu si esternu.

Procurariile in strainetate se facu pe langa tramitarea pretiulu si 10 cr. pretiu de invelita.

Vilhelm Abt

frizariu, parfumarie si proprietariu de unu multe privilegii.

in Viena; (Kärntnerstrasse Nr. 51 et Neubau, Neubaugasse Nr. 70.)

89 7-10